

До
Членовете на научното жури,
Утвърдено със заповед № 2247
от 02.10.2012 г. на Ректора на
ЮЗУ „Неофит Рилски”, гр. Благоевград

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Симеон Владимиров Тасев – специалност 3.6. право
/Гражданско и семейно право/, член на научно жури

Относно: конкурс за заемане на академичното длъжност „доцент” в ЮЗУ
„Неофит Рилски” - гр. Благоевград по направление 3.6. право
/Гражданско и семейно право/, обявен ДВ бр.60 от 07.08.2012 г.

За преподавателската и научно-изследователска дейност на гл. ас. д-р
Солунка Новкова Попова след защита на докторска дисертация

Уважаеми членове на научното жури,

1. Единственият кандидат в конкурса гл. ас. д-р Солунка Новкова Попова е родена на 09.03.1972 г. През 1990 г. завършва националната хуманитарна гимназия „Св. Кирил и Методий” гр. Благоевград, а през 1991 г. специалност „Дефектология” в „СУ Св. Климент Охридски” – София. От 1992 г. до 1997 г. е студент в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград, в който завършва специалност „право” в Правно-историческия факултет. През 1998-1999 г. е адвокат в адвокатска колегия гр. Благоевград, а през 2000- 2002 г. е асистент в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски”. От 2002 – 2004 г. е старши асистент, а от 2004 г. до сега е гл. ас. в катедра „Гражданско правни науки” по облигационно и търговско право на същия факултет. През този период води упражнения и изнася лекции по същите дисциплини в различните форми на обучение на студентите и пред студенти от други специалности на ЮЗУ „Неофит

Рилски”. През 2006 г. защитава дисертация на тема „Критичен анализ на действащата правна уредба на дарението” и е доктор на научната специалност 0.5.05.08. Гражданско и семейно право, диплом 30228 от 10.02.2006 г. на ВАК при МС. Дисертационният труд е публикуван в отделна монография. Преди защитата на труда кандидатът има и 5 /пет/ други научни публикации в различни области на гражданското и търговското право, някои от които са сравнително правни. Освен това има и участия в международни семинари, конференции и др. форуми в Гърция, Русия, Р. Турция, Р. Македония и др. Член е на съюза на учените в Р. България.

2. Като кандидат в конкурса за академичната длъжност „доцент” гл. ас. д.р Солунка Попова отговаря едновременно на формалните изисквания по чл. 24, ал. 1, т. 2, б. „а” и „г” ЗРАСРАБ, кандидатът е представил публикуван труд „Договорните правоотношения в строителния процес”, Университетско издателство „Неофит Рилски”, Благоевград, 2012 г. в обем на 296 печатни страници, с приложена литература.

Трудът се състои от въведение и две глави. Първата глава съдържа три параграфа и отделни точки към тях. В параграф I е разгледан договорът за изработка с предмет изпълнение на строителни работи, договор за изпълнение на строеж или договор за строителство. При изясняване на същността на договора, основателно на стр. 18 на труда е изтъкнато, че „легално употребените наименования за договор, с предмет изпълнение на строителни и монтажни работи са ограничени до три. Това са договорът за изработка с предмет на строителни работи, договорът за изпълнение на строеж и договорът за строителство.”

На основата на подробен анализ на правната уредба в ЗУТ, ЗЗД и други закони и подзаконови нормативни актове и различните становища в доктрината и юриспруденцията са изяснени и въпроси, свързани с формата и характера на договора /формален и възмезден ли е всеки договор/ с предмет изпълнение на строителни и монтажни работи. /стр. 32-43/.

Във втория параграф са изследвани много подробно „Договорните правоотношения на възложителя с останалите участници в строителството и с трети лица. Особено внимание е отделено на основните права и задължения на възложителя при изпълнение на строителството”/2.2 на § II/.

Изключителен научен и практически интерес представлява § III, в който задълбочено и аргументирано са разгледани множество аспекти на „предварителен договор за продажба на бъдещ недвижим имот и договор за строителство, предварителен договор за учредяване право на строеж и договор на проектиране /стр.

80-128/. В тази на изложението са изследвани: а/ предварителният договор за продажба на недвижим имот и договор за строителство /3.2/ б/ предварителен договор и учредяване право на строеж и договор за проектиране /3.3/.

Изяснявайки същността на предварителния договор – дали той винаги има двустранен характер или може да бъде едностранен, кандидатът е достигнал до едно оригинално научно заключение, че може да бъдат сключени и „едностранни предварителни договори”. До този извод се стига по силата на „договорната автономия” на страните по чл. 9 ЗЗД, което е изтъкнато от кандидата.

3. Не по-малко научен интерес представлява глава втора на труда. В нея са разгледани множество въпроси, като а/ отговорността на проектанта /§ IV/, б/ отговорността на строителя /§ V/ в/ гаранционната отговорност за изпълнение строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти /§ VI/, г/ договорната отговорност на строителя /§ VII/, д/ договорни правоотношения между консултанта и възложителя /§ VIII/.

Спирайки се по-конкретно на отговорността на строителя, е подчертано, че тя възниква по силата на нормативен акт – чл. 163 ЗУТ. Във връзка с тази отговорност кандидатът подробно е разгледал и изисквания, установени с подзаконовите нормативни актове.

Специално място е отделено на отговорността на строителя по чл. 163, ал. 3 ЗУТ. Изтъкнато е, че тази отговорност може да настъпи не само от неизпълнение на едно договорно задължение, а да съдържа и белезите на деликтната отговорност /стр. 155/. Това разбиране е правилно и следва да се подкрепи.

Що се отнася до обема на отговорността – за вредите, които подлежат на обезщетение по чл. 163, ал. 3 ЗУТ /5.3/ се поддържа, че не само имуществените, но и неимуществените вреди би следвало да подлежат на обезщетение. Изтъкнато е, че например при неточно изпълнение от страна на строителя ще бъде злепоставено „доброто име на инвеститора като лочлен предприемач спрямо своите клиенти” /стр. 167/. По мое дълбоко убеждение, ако се преме, че и при договорната отговорност се дължи обезщетение за неимуществени вреди – в значителна степен ще се разшири техният обхват. Освен това в действащото законодателство, обезщетението за неимуществените вреди е уредена в чл. 52 ЗЗД – при деликтната отговорност. Такива вреди се дължат при: а/ причинена смърт – изразяват се в скръбта, която понасят най-близките на починалия; б/ при увреждане на здравето, различни телесни увреждания – болките и страданията, които понася пострадалият; в/ други онования, които имат

деликтен характер – например: обида, клевета, блудство, изнасилване, поето и неизпълнено обещание за женитба и пр. В последната група случаи също се накърняват защитени от закона блага.

При договорните задължения считам, че по силата на чл. 9 ЗЗД, страните могат да уговорят клауза за обезщетение за морални вреди. Извън тези случаи според мен не може да се търси обезщетение за неимуществени вреди.

В § VIII на труда подробно са разгледани отговорността на консултанта /8.2/ и фактическият съставна отговорността по чл. 168, ал. 7 ЗУТ.

Рецензираната работа завършва със заключение. В него е посочено, че трудът не обхваща онези договорни правоотношения, които се сключват по правилата на Международния съюз на инженерите – консултанти, които проблеми са извън темата. Независимо от това е изяснено, че съгласно § 24 от Заключителните разпоредби на ЗУТ за проекти, финансирани изцяло или частично от международни финансови институции и от фондове на Европейския съюз, при сключването на договорите между участниците в инвестиционния проект могат да се прилагат договорните условия на международната федерация на инженерите консултанти /ФИДИК/.

4. Изследването на гл. ас. д-р Солунска Попова се базира на богата правна литература. Авторът е успял да обхване всички по-важни теоретични източници по темата у нас и в чужбина. От изложението проличава доброто познаване на правната теория и практиката по разглежданите въпроси. Това е позволило на кандидата да прояви и критично отношение към правната уредба по някои от разгледаните в труда въпроси.

Всичко това отличава труда с неговите теоретични и практически достойнства и той отговаря на изискванията, установени в ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

5. Кандидатът гл. ас. д-р Солунска Попова има публикувани след присъждане на образователната и научна степен „Доктор” 4 /четири/ статии в списания: „Търговско право”, бр. 3 от 2011 г., сп. „Международна политика”, кн. 1 от 2012 г., „Търговско право”, бр. 4 от 2011 г. и бр. 3 от 2012 г. Тези публикации също имат важно теоретично и практическо значение.

6. Бележки и препоръки: А/ на стр. 37 в индекс 16 под линия да се посочи, че чл. 14 /1/ е от Закона за камарата на строителите, а не от ЗУТ. По мое мнение въпросът за неимуществените вреди при договорната отговорност е дискуссионен и при сегашната правна уредба много трудно може да се обоснове. Необходими са повече аргументи, които подкрепят тезата на автора.

Заключение: Положителната оценка на цялостната преподавателска и научно-изследователска работа на гл. ас. Солунка Новкова Попова ми дава основание да приема убедено, че тя отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „доцент” по направление 3.6 право /Гражданско и семейно право/ в ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правно-исторически факултет.

София, 31 октомври 2012 г.

Подпис:

/проф. д-р С. Тасев/